

Interlandelijke adoptie? liever niet meer

AFSTAND

Kinderen en ouders zijn er het meest bij gebaat om bij elkaar te blijven, betoogt **Lies Wesseling**.

Het advies van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) om te stoppen met interlandelijke adoptie, is volledig in lijn met recent onderzoek naar adoptiepraktijken in donorlanden zoals China, India of Colombia. Antropologen zoals Kay Johnson, Pien Bos, Laura Briggs en Julia Vich Bertran hebben de moeite genomen om niet alleen over, maar ook met afstandsouders te praten. Bovendien hebben ze ter plekke de trajecten nagetrokken van kinderen die uiteindelijk ter adoptie worden aangeboden op de internationale markt. Hun bevindingen liegen er niet om.

Afstandsouders – doorgaans analfaabeet – beseffen dikwijls onvoldoende dat afstand doen van hun kinderen voorgoed is. Daarbij komt dat de vraag naar adoptiekinderen zoveel groter is dan het aanbod, dat kinderen die in China reeds een adoptiefamilie hadden gevonden, daar alsnog weggehaald kunnen worden. Het is lucratiever om hen aan te bieden via de internationale adoptiemarkt. De naleving van het subsidiariteitsprincipe – alleen interlandelijke adoptie wanneer in het eigen land niet in opvang kan worden voorzien – kan in feite door geen enkel donorland worden gegarandeerd.

Debat versmalt

Helaas versmalt het Nederlandse debat over de (on)wenselijkheid van interlandelijke adoptie zich voortdurend tot de vraag of die wel het belang van het kind dient. Dit perspectief is te beperkt om aan de complexiteit

Een adoptiekind uit Haïti wordt weggeleid bij aankomst op vliegbasis Eindhoven in 2010. FOTO ANP

van de kwestie recht te doen.

Ten eerste doet men net alsof het iedereen duidelijk is wat deze belangen van kinderen zijn. Wie bestudeert hoe ontwikkelingspsychologen elkaar voortdurend hebben tegengesproken in de loop van de twintigste eeuw beseft dat dit bepaald geen uitgemaakte zaak is. En al helemaal niet wanneer niet-westerse samenlevingen in beeld komen, die als het om familie gaat waarden eerbiedigen die afwijken van de westerse verabsolutering van het kerngezin.

Ten tweede is het merkwaardig dat geadopteerden alleen als kinderen in

beeld komen, terwijl velen van hen al lang de volwassenheid hebben bereikt en via allerlei media en genres hun beleving van hun adoptietraject hebben vertolkt.

Luister naar de betrokkenen

Volwassen geadopteerden worstelen met diepgaande identiteitsproblemen. Velen ontpopten zich dan ook tot anti-adoptie activisten, zoals in ons land Hilbrand Westra, mede-oprichter van United Adoptees International. Ook hier geldt dat men niet alleen over, maar ook met geadopteerden moet praten.

Het gaat niet alleen om de belangen van kinderen, maar ook om de kwetsbaarheid van hun ouders

Ten derde gaat het bij interlandelijke adoptie niet alleen om de belangen van kinderen, maar ook om de kwetsbaarheid van hun ouders, die onder druk van bijzonder moeilijke omstandigheden, zoals armoede, discriminatie van alleenstaande moeders en één-kindpolitiek, tot de onmogelijke keuze komen om hun kind af te staan.

Als we werkelijk door humanitaire motieven worden bewogen, dan zouden we er beter aan doen om deze zware omstandigheden te verlichten, zodat ouders in economisch achtergestelde en politiek onvrije gebieden voor hun eigen kinderen kunnen zorgen: een menselijk verlangen.

Het is verfrissend dat de RSJ in het rapport 'Bezinning op interlandelijke adoptie' wel voor de vereiste bredere visie kiest. Het advies om interlandelijke adoptie af te bouwen vloeit haast onafwendbaar voort uit een dergelijk inclusief perspectief. Dit is een goed geïnformeerd en weloverwogen advies dat het verdient om te worden opgevolgd.

De minder bedeelde regio's van deze wereld zijn geen profi-markten waar organen, draagmoeders, of adoptiekinderen voortdurend voor westerse klanten in de aanbieding zijn.

Lies Wesseling
hoogleraar Genderstudies, Universiteit Maastricht

VOOR AL UW VRAGEN WWW.TROUW.NL/SERVICE

Adres: Trouw, Jacob Bontiusplaats 9, 1018 LL Amsterdam of via telefoonnummer 020-5629444
Bezorgklachten: ga naar www.trouw.nl/bezorging, bel het telefoonnummer: 088-0561599 (ma-vr van 7.00-12.00 uur, zat van 8.00-12.00 uur), of via twitter @webcare_trouw
Gaat u op vakantie of verhuizen? U kunt dit doorgeven aan lezersservice: www.trouw.nl/service of via twitter of via het telefoonnummer 088-0561588
Redactie: redactie@trouw.nl of secretariaat@trouw.nl. U kunt een opinieartikel opsturen naar opinie@trouw.nl, een lezersbrief naar lezers@trouw.nl
Website: www.trouw.nl
Volg Trouw ook op Twitter: via @trouw of Facebook: www.facebook.com/trouw.nl
Familieberichten: www.familieberichtenonline.nl of per mail familieberichtentrouw@persgroep.nl of telefonisch 088-5722889 (ma-vr van 9.00-15.00 uur, zondag van

16.00-18.00 uur). Vermeld svp altijd een telefoonnummer waarop u bereikbaar bent.
Advertenties: www.persgroepadvertising.nl of via telefoonnummer 088-5722888.
Een mini plaatsen kan via rubrieken@persgroep.nl
Auteursrechten: Alle auteursrechten en databankrechten van deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij Trouw, cq de makers. Zie voor de volledige tekst: www.trouw.nl/service
Privacy: De Persgroep legt van abonnees de gegevens vast voor de uitvoering van de abonnementsovereenkomst. Ook kunnen deze gegevens worden gebruikt om u te informeren over relevante diensten en producten van Persgroep Nederland. Als u op deze informatie geen prijs stelt, dan kunt u een formulier aanvragen bij Klantenservice Trouw, postbus 859, 1000AW, Amsterdam. Zie voor volledige tekst: www.trouw.nl/service

Is Luther iemand om feest mee te vieren?

Wies Houweling
secretaris Vrijzinnigen Nederland

Vrijzinnigen willen het feestje 500 jaar Reformatie niet bederven, maar denken wel: 'moet dit nou?'. Er zijn komend jaar prachtige activiteiten, maar wij zijn wat terughoudend over 'de' Reformatie. Moet je dit nu echt vieren?

Vrijzinnigen hebben oude wortels tot aan de Reformatie toe. Maar liever dan naar Luther, die volgens het verhaal op 31 oktober 1517 met een pamflet vol stellingen rebelleerde tegen de katholieke geestelijkheid, gaan wij verder terug: naar Erasmus. Vrijzinnigen houden meer van 'semper reformanda' dan van 'sola fide'. 'Ecclesia semper reformanda est' is een uitspraak die het steeds vernieuwende vermogen van de kerk aangeeft en sola fide is de bekendste uitspraak van Luther, 'Bij geloof alleen'.

Protestanten in Nederland vieren 500 jaar Reformatie groots. Ik doe mijn best maar ik word er niet echt warm van. Waarom vieren we Reformatie? Er zijn vele slachtoffers gemaakt in naam van orthodoxie en in naam van de vernieuwers. Nog steeds is er strijd en vallen er doden om geloofszaken. De oude schoolplaat van Luther in de Rijksdag in Worms is al jaren geleden van mijn studeerkamer naar het was-hok verdwenen. Een vertrouwd beeld bij het legen van de wasmachine. Ik houd hem ook niet vanwege de verering voor Luther, maar om een oude leraar die er zo mooi over kon vertellen.

Een open kerk is nog steeds nodig en heeft meer kracht dan het vieren van 500 jaar Reformatie

Het is een romantisch beeld. In Nederland hebben we ook nooit zo heel veel met Luther gehad. Erasmus, Menno Simons en Calvijn waren veel invloedrijker. Theologisch vind ik eigenlijk altijd de geschiedenis van de doopsgezinden in Nederland veel interessanter. Die waren ook veel eerder dan Luther. Nu heeft iedereen recht op z'n eigen feestje, maar is Luther wel iemand om in Nederland feest mee te vieren? Als vrijzinnige houd ik van het woord reformatie om de constante beweging die het aangeeft. Voor mij is dat een kerk die open is naar de samenleving en reageert op wat daar gaande is. Een gemeenschap met vloeibare grenzen, dat klinkt heel vrijzinnig. Wie er bij hoort en wie niet, niemand maakt zich daar druk over. Het is een doorlopend proces. Zo'n open kerk is nog steeds nodig en heeft meer kracht dan het vieren van 500 jaar Reformatie. Ik ben liever vrijzinnig en dapper semper reformanda.